

[Ib Nørland.]

med rette, EF-politikken. Jeg skal ikke bestride, at der ud over disse ting på andre områder er taget en række gode initiativer, som vi også fortsat vil støtte.

Jeg mener også, at i den ånd, jeg her har snakket om, bør man gå til UNCTAD-4-konferencen, hvor altså kravene om en ny økonomisk verdensorden føres frem, i og for sig tilsigtende en ændring af den internationale arbejdsdeling. Jeg kan støtte dem, som her har fremført, at man aktivt bør gøre sig til talsmand for afviklingen af gæld for en række u-landes vedkommende; det er jo mange gange sådan, at rente- og afbetalingsydelse overstiger eller er på niveau med ydede hjælpetilskud. Og jeg vil sige, at jeg synes endelig, man skal gøre det, som jeg har berørt det, med tanke på, at de metoder, som nu anvendes mod u-lande frem, som føler sig overlegne og mere fremskredne, kan blive anvendt mod os selv af de høje, som flyver højere.

Erik Bauer (CD):

Efter den hidtil førte debat at dømme skulle der jo ikke herske tvivl om, at dansk støtte til udviklingslandene stadig har en bred opbakning i folketinget, en opbakning, mit parti fuldt ud tilslutter sig, idet vi finder en mere ligelig fordeling mellem de rige og de fattige lande altafgørende for en fredelig udvikling i årene fremover.

Efter de mange og fyldige indlæg, der allerede har været i denne debat, hvoraf hovedparten har været bemærkninger og synspunkter, vi stort set deler, kan der naturligvis ikke være mange nye synspunkter at fremføre på nuværende tidspunkt, og vi skal da også indskrænke os til kun at gøre enkelte bemærkninger ud over denne, at vi meget langt kan følge og støtte de intentioner for Danmarks fremtidige samarbejde med udviklingslandene, som udenrigsministeren har forelagt her i dag. Når vi siger „meget langt“, er det for at markere, at vi finder det naturligt, at Danmark støtter såvel europæiske som internationale bestræbelser på at hæve levestandarden i u-landene under den forudsætning, at den danske hjælp ikke misbruges i politisk øjemed. Bl. a. for at have størst mulig føling hermed bør ydelse af hjælpen gennem EF og

på bilateral basis efter vor formening gives en høj prioritering.

Udenrigsministeren kom ind på problemet om, at kvindernes stilling i udviklingslandene ofte er svag, og at disse ofte kommer i klemme, når et udviklingsprojekt er kommet i gang, f. eks. ved at de må betale med øget arbejdsløshed. Har udenrigsministeren nogen konkrete tanker om, hvordan dette problem kan løses, sammenholdt med princippet om, at modtagerlandene selv skal bestemme, på hvilke områder bistanden skal ydes? Som ministeren var inde på, har modtagerlandene oftest et kulturmønster, der afviger væsentligt fra vort, og hvor dette problem lettere lader sig løse med ord, end det gør i praksis. Tænker udenrigsministeren sig bestemte betingelser desangående stillet for ydelse af bistand?

Som nævnt af udenrigsministeren spiller også den uddannelsesmæssige bistand en stor rolle, men så vidt jeg kan se af de seneste opgørelser fra Danida, er ydelserne til denne sektor procentvis lavere, end den har været i mange år. Ligger der nogen speciel kvalificeret prioritering bag dette forhold? Er der færre ønsker fra modtagerlandene om uddannelsesstøtte nu, end der har været hidtil? Helt specielt tænker jeg her på læreruddannelse, voksenundervisning, uddannelsessteknologi osv., der i sig selv har en ganske god spredningsmæssig virkning.

Angående projektbistanden gennem danske statslån, der jo spreder sig over et større antal lande, nævnte udenrigsministeren muligheden af at forhøje grænsen for nationalproduktet fra 300 dollars til 375 dollars pr. indbygger for at kunne komme i betragtning. Her mener vi, at det indtil videre må være rimeligt principielt at bibeholde en 300 dollars grænse, idet vi dermed i højere grad indkredser hjælpen til de allervanskeligst stillede lande. Vi skal her i øvrigt erklære os enige med bl. a. venstre i, at en generel gældseftergivelse ikke bør ske.

Ministerens bemærkninger om de private erhvervsvirksomheders aktiviteter i udviklingslandene er vi helt enige i.

Det er naturligt, at ministeren ikke kan nå at komme ind på alle sider af bistandsarbejdet. Hele den tekniske bistand har således været udeladt, og det er min fornemmelse, at man her ikke rigtig har fundet sine